

22 januari 2025
Diarienummer 5.4.16-14063/2024

Jordbruksverket
jordbruksverket@jordbruksverket.se

Yttrande över förslag till föreskrifter om ändring i Statens Jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2018:33) om foder

Foder & Spannmål, vars medlemsföretag tillverkar respektive handlar med foderprodukter, utsäde, spannmål, gödselmedel och andra insatsvaror till lantbruket, har fått möjlighet att yttra sig över förslagen och vill anföra följande.

Begrepp och definitioner

I den föreslagna 2 kap. 2 b § 7 anges att vissa företag som *tar in* foder till Sverige ska lämna vissa mängduppgifter. Mot bakgrund av anpassningen till EU-lagstiftningens begrepp och definitionerna i 1 kap. 3 § bör i stället formuleringen *för in* användas.

Salmonellaprovtagning

Foder & Spannmål är positiva till ambitionen att underlätta för mindre företag genom alternativ till veckoprovtagningen. Samtidigt är vi tveksamma till hur stor denna lättnad blir när undantaget för så kallade enklare foderblandningar samtidigt tas bort. Enligt vår mening är detta undantag fortfarande relevant. Vårt fungerande arbete för att stävja spridning av salmonella genom foder vittnar dessutom om att systemet fungerar väl. Spannmål, ställt i relation till andra råvaror såsom till exempel sojamjöl, utgör inte någon nämnvärd risk. Vi hyser därför vissa farhågor för att kraven på mindre fodertillverkare, där några problem med salmonella inte förekommit, riskerar att öka i stället för att minska genom den föreslagna förändringen.

Nämnas bör att fodertillverkning, ibland av betydande volym, sker på gårdarna. Någon provtagning på liknande sätt krävs då inte. Även om spridningen av foder som tillverkas på en gård torde vara begränsad kan utbrott av salmonella från sådant foder likväl leda till betydande konsekvenser och kostnader. Vad vi efterlyser är inte en ökad provtagning på gårdar, utan en proportionerlig reglering för provtagningen hos våra medlemsföretag, som baseras på reella risker och som inte skapar en administrativ börda utan att sådana risker har identifierats.

Ett sätt att uppnå detta vore att för sådana företag som inte hanterar riskråvaror enligt förordningens bilaga 4 låta provtagningen ske två gånger per år för företag som tillverkar upp till 1 000 ton och en gång per månad för företag som tillverkar upp till 5 000 ton. Att knyta frekvensen för provtagningen till framför allt riskråvaror men även volym är enligt vår mening mer ändamålsenligt utifrån såväl ett risk- som administrativt perspektiv.

Värmebehandling av fjäderfäfoder och premixer

Såsom framgår av konsekvensbeskrivningen önskar vi undanta vissa fjäderfäfoder och premixer från kravet på värmebehandling. Det har sin grund i såväl produktionstekniska aspekter som riskhanteringen. Vi instämmer i att risken för salmonella ska minimeras. Samtidigt är det väsentligt att kraven i föreskriften är såväl tillämpliga i praktiken som förutsebara. Foder kan till exempel beläggas (försvenskad engelska: coatas) med enzymer eller foderfetter efter värmebehandlingen. Vidare är inte alla produkter pelleterade, till exempel flytande kompletteringsfoder, och för sådana saknas produktionstekniska förutsättningar för värmebehandling. För sådana produkter som inte kan, eller inte rimligen behöver, värmebehandlas ser vi det som både rimligare och mer effektivt att företagen genom sin egenkontroll säkerställer att risken för salmonella minimeras.

Å ena sidan har vi naturligtvis respekt för svårigheten i att reglera frågan på ett ändamålsenligt sätt i föreskriften. Å andra sidan minskar förutsebarheten för företagen med den ordning som föreslås fortsätta, att annan behandling eller åtgärd än värmebehandling kan godkännas från fall till fall av Jordbruksverket med hjälp av Statens veterinärmedicinska anstalt. Skulle denna ordning ändå gälla vore det en fördel med så stor tydlighet som möjligt i på vilka grunder myndigheterna bedömer sådana fall, till exempel genom en publik, rättslig vägledning eller något liknande underlag.

Foder & Spannmål

Pontus Thureson